

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε την 26-11-2021 με την εξής σύνθεση: Χρήστος Σώκος Πρόεδρος, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Εισηγητής και Μαργαρίτα Κανάβα στη θέση της Αγγελικής Πουλοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 18-10-2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1961/19-10-2021 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «ΔΗΜΟΣ ...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την ως άνω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της κοινοποιηθείσας την 7-10-2021, με αρ. 374/2021 Απόφασης Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας, καθ' ο μέρος τον απέκλεισε, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου για ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΧΩΡΟΥ», εκτιμώμενης αξίας 225.806,45 ευρώ άνευ ΦΠΑ, που δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ ... την 30-7-2021 και στο ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό α/α Η αναθέτουσα υποβάλλει τις από 2-11-2021 Απόψεις της.

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής κατεβλήθη κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο με αρ. ..., ποσού Ευρώ 1.130.

2. Επειδή, στο πλαίσιο διαδικασίας εμπίπτουσας στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ λόγω αξίας και χρόνου αποστολής προς δημοσίευση, εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος, ασκείται η από 15-10-2021 προσφυγή κατά της από 7-10-2021 κοινοποιηθείσας εκτελεστικής πράξης περάτωσης σταδίου δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών, καθ' ο μέρος

απεκλείσθη υπό την αιτιολογία εκ του δια της προσβαλλομένης επικυρωθέντος πρακτικού οργάνου αξιολόγησης, ότι τα έγγραφα της προσφοράς του και δη το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ του, το έντυπο οικονομικής προσφοράς και το έντυπο δικαιολογητικά συμμετοχής (ήτοι η φόρμα υποβολής υποφακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής ΕΣΗΔΗΣ) δεν έφεραν έγκυρη ψυφιακή υπογραφή, επειδή, κατά το όργανο αξιολόγησης, η επ' αυτών ηλεκτρονική υπογραφή αναφέρει ότι ο χρόνος υπογραφής προέρχεται από τον υπολογιστή του υπογράφοντος και όχι από ασφαλή χρονοσήμανση και ούτως δεν πληρούνται οι απαιτήσεις της διακήρυξης για προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, πάντα σύμφωνα με τις κρίσεις του οργάνου αξιολόγησης. Άρα, η προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσία.

3. Επειδή, τα ανωτέρω εκ του προσφεύγοντος υποβληθέντα έγγραφα φέρουν όλα προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, που αναγνωρίζεται ως «έγκυρη» εκ του προγράμματος ανάγνωσης αρχείων pdf, Acrobat Reader. Όμως (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις ΑΕΠΠ 1370-1371/2021), ναι μεν κάθε ως άνω έγγραφο υπογράφεται ψηφιακά από το ρολόι του χρήστη χωρίς πιστοποίηση της χρονοσήμανσης εκ τρίτου διαπιστευμένου φορέα και χωρίς να προκύπτει η υπογραφή ή η χρονοσήμανση της ως άκυρη, αλλά, ούτε εκ του ΠΔ 39/2017, του Ν. 4412/2016, της ΥΑ 166278/25-6-2021 (ΦΕΚ Β' 2814/30-6-2021) (ή και της ΥΑ 56902/215/2017, ως και του πλαισίου άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή διακίνησης εγγράφων της διαδικασίας, προκύπτει υποχρέωση του προσφεύγοντος, εκτός των υπηρεσιών πιστοποίησης ψηφιακής υπογραφής, να υποχρεούται να εφοδιαστεί και με πιστοποιημένες υπηρεσίες χρονοσήμανσης. Άλλωστε, η διαδικασία υποβολής διενεργείται δια της λειτουργίας ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του ΕΣΗΔΗΣ που προσφέρει αυτοτελώς ασφαλή χρονοσήμανση, ώστε τα έγγραφα να καθίστανται βεβαίως ημεροχρονολογίας, χωρίς άλλη διατύπωση και ενώ ερμηνευτική συναγωγή πρόσθετων προϋποθέσεων παραδεκτού προσφυγής, αντίκειται στην αποτελεσματική προδικαστική και δικαστική προστασία, ως και το άρ. 20 παρ. 1 Συντ και άρ. 47 ΧΘΔΕΕ (ad hoc ΔΕφΠειρ Ν125/2021 αναστέλλουσα την εσφαλμένη Απόφαση ΑΕΠΠ, που δέχτηκε ακριβώς τέτοιο ισχυρισμό και επί ιδίου πραγματικού, ως ο

προκείμενος). Αντίθετα, η πιστοποίηση χρονοσήμανσης συνιστά πρόσθετο χαρακτηριστικό σε σχέση με την εγκυρότητα και πιστοποίηση της προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης (τέτοιων ακριβώς υπογραφών), εξ ου άλλωστε και προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή χωρίς τέτοια πιστοποιημένη χρονοσήμανση, αναγνωρίζεται ως βεβαιούμενα αποδιδόμενη στον υπογράψαντα προσφεύγοντα, από το πρόγραμμα ανάγνωσης ηλεκτρονικών εγγράφων pdf, Acrobat Reader, κατά τους αυτοματοποιημένους προγραμματιστικούς ελέγχους του σε συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία, κατά το άνοιγμα των οικείων αρχείων της προσφοράς του. Περαιτέρω, ούτε από τις ως άνω διατάξεις της διακήρυξης ούτε από τον Νόμο προκύπτει η υποχρέωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό όπως, επιπλέον, της ψηφιακής υπογραφής εφοδιαστεί και με πιστοποιημένες υπηρεσίες χρονοσήμανσης, που συμπληρώνουν την ψηφιακή υπογραφή. Και να μεν τεχνικά είναι δυνατόν η ψηφιακή υπογραφή να είναι διασυνδεδεμένη ειδικά με τον εθνικό χρόνο, προβαίνοντας στις κατάλληλες ρυθμίσεις κατά την εγκατάσταση των πιστοποιητικών ψηφιακής υπογραφής στον υπολογιστή του οικονομικού φορέα, θα μπορούσε δε να απαιτηθεί εάν το ζητούσε η διακήρυξη, πάντως, τέτοια υποχρέωση χωρίς να προβλέπεται στη διακήρυξη δεν μπορεί να επιβληθεί. Περαιτέρω, οι απαιτούμενες κατά τη διάταξη του άρθρου 9 της ΥΑ 166278/25-6-2021 («Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/163/07.02.2013 υπουργικής απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β´ 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υπο-χρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδε-δεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα ή στον Διαχειριστή του Συστήματος, ή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα η παρέμβαση

στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.»), όπως και κατά τις αντίστοιχες διατάξεις της οικείας Διακήρυξης, διατυπώσεις περί χρονοσήμανσης αφορούν στο χρόνο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων, στην οποία περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), έτσι ώστε να εξακριβώνεται με ευχέρεια και ασφάλεια ότι καθεμία προσφορά υποβλήθηκε νομίμως στον εκάστοτε ακριβή χρόνο πριν από την ορισθείσα καταληκτική ημεροχρονολογία και ώρα υποβολής των προσφορών κάθε διαγωνισμού. Έτι, περαιτέρω, ρητά κατά τη διακήρυξη και τις διατάξεις στις οποίες παραπέμπει, η βεβαίωση που αυτόματα παρέχει το σύστημα για τη χρονοσήμανση του εγγράφου, καθιστά αυτό έγγραφο βέβαιης ημεροχρονολογίας χωρίς άλλη διατύπωση. Επομένως, από τη στιγμή που το έγγραφο-δικαιολογητικό συμμετοχής στο διαγωνισμό υποβάλλεται στον διαγωνισμό μέσω ΕΣΗΔΗΣ δεν μπορεί να προκύψει προβληματισμός ή αμφιβολία για τον χρόνο σύνταξης του εγγράφου σε σχέση με τον χρόνο υποβολής του, αφού βεβαιωθεί από το ίδιο το ΕΣΗΔΗΣ με τον τρόπο που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις, προσδίδει στο έγγραφο βεβαία ημεροχρονολογία (ad hoc ΑΕΠΠ 3^{ου} Κλιμ. 80/2018, 7^{ου} Κλιμ. 417/2020, βλ. και Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, «ΤΑ ΝΕΑ ΑΡΘΡΑ 102 ΚΑΙ 310 Ν. 4412/2016 ΜΕΤΑ ΤΟ Ν. 4782/2021 ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ» ΠειρΝομ 1/2021, υποσημ. 32 με παραπομπές.). Εξάλλου, ουδόλως από τον νόμο προκύπτει ότι για την εννοιολογική στοιχειοθέτηση της προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, απαιτείται τέτοια πιστοποίηση χρονοσήμανση εκ πιστοποιητικού τρίτου πιστοποιημένου παρόχου υπηρεσιών χρονοσήμανσης. Ειδικότερα το άρθρ. 2 παρ. 2 ΠΔ 150/2001 ορίζει την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ως εξής και επί τη βάση των ακόλουθων προϋποθέσεων «2. "προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή" ή "ψηφιακή υπογραφή": ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και

δ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων.». Άλλωστε, κατ' άρ. 6 του ίδιου ΠΔ οι υποχρεώσεις ορίζονται ως εξής «. Ο πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης, διαπιστευμένος ή μη, που εκδίδει αναγνωρισμένο πιστοποιητικό στο κοινό ή εγγυάται για την ακρίβεια τέτοιου πιστοποιητικού, ευθύνεται έναντι οποιουδήποτε φορέα ή φυσικού ή νομικού προσώπου για τη ζημία που προκλήθηκε σε βάρος του επειδή το πρόσωπο αυτό εύλογα βασίσθηκε στο πιστοποιητικό, όσον αφορά: α) την ακρίβεια, κατά τη στιγμή της έκδοσής του, όλων των πληροφοριών που περιέχονται στο αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, καθώς και την ύπαρξη όλων των στοιχείων που απαιτούνται για την έκδοσή του. β) τη διαβεβαίωση ότι ο υπογράφων, η ταυτότητα του οποίου βεβαιώνεται στο αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, κατά τη στιγμή της έκδοσής του, κατείχε δεδομένα δημιουργίας υπογραφής, που αντιστοιχούσαν στα αναφερόμενα ή καθοριζόμενα στο πιστοποιητικό δεδομένα επαλήθευσης της υπογραφής. γ) τη διαβεβαίωση ότι αμφότερα τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής και επαλήθευσης υπογραφής μπορούν να χρησιμοποιηθούν συμπληρωματικά, εφόσον προέρχονται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης. 2. Ο πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης ευθύνεται επίσης, αν παραλείψει να καταγράψει την ανάκληση του πιστοποιητικού. 3. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις ο πάροχος δεν ευθύνεται, αν αποδείξει ότι δεν τον βαρύνει ππείσμα. 4. Στο αναγνωρισμένο πιστοποιητικό δύνανται να αναγράφονται, από τον πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, περιορισμοί χρήσης αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί τίθενται κατά τρόπο, ο οποίος είναι αναγνωρίσιμος από οποιονδήποτε τρίτο. Σ' αυτή την περίπτωση ο πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης δεν ευθύνεται για τη ζημία που προκύπτει από την υπέρβαση των αναφερόμενων περιορισμών κατά τη χρήση του αναγνωρισμένου πιστοποιητικού. 5. Στο αναγνωρισμένο πιστοποιητικό δύνανται να αναγράφονται, από τον πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, όρια για το ύψος των συναλλαγών, για τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί το σχετικό πιστοποιητικό, με την προϋπόθεση ότι τα όρια αυτά τίθενται κατά τρόπο αναγνωρίσιμο από οποιονδήποτε τρίτο. Στην περίπτωση αυτήν ο πάροχος

υπηρεσιών πιστοποίησης δεν ευθύνεται για τη ζημία που προκαλείται από την υπέρβαση των ορίων αυτών.» Ομοίως, κατ' άρ. 2 παρ. 49 του νυν ισχύοντος πλέον Ν. 4727/2020 η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που εν προκειμένω ζητήθηκε από τη διακήρυξη, ορίζεται ως εξής «49. Προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή: ηλεκτρονική υπογραφή που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα, γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτή, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων.», ενώ αντίθετα το ζήτημα της πιστοποιημένης χρονοσήμανσης εκ πιστοποιουμένου προς τούτο φορέα τίθεται επί της πιστοποιημένης χρονοσφραγίδας (αρ. 2 παρ. 21 «21. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα: ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέει την ημερομηνία και την ώρα με τα δεδομένα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκλείεται ευλόγως η δυνατότητα μη ανιχνεύσιμης τροποποίησης των δεδομένων, β) βασίζεται σε χρονική πηγή ακριβείας συνδεδεμένη με τη Συντονισμένη Παγκόσμια Ωρα και γ) φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εγκεκριμένου παρόχου υπηρεσιών εμπιστοσύνης ή έχει υπογραφεί με κάποια άλλη ανάλογη μέθοδο.» που ουδόλως εν προκειμένω ζητήθηκε και η οποία διαχωρίζεται από την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά τις παρ. 53 («53. Υπηρεσία εμπιστοσύνης: ηλεκτρονική υπηρεσία, η οποία συνίσταται: α) στη δημιουργία, εξακρίβωση και επικύρωση ηλεκτρονικών υπογραφών, ηλεκτρονικών σφραγίδων ή ηλεκτρονικών χρονοσφραγίδων, ηλεκτρονικών υπηρεσιών συστημένης παράδοσης και πιστοποιητικών που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές, ή β) στη δημιουργία, εξακρίβωση και επικύρωση πιστοποιητικών για επαλήθευση της ταυτότητας ιστοτόπων, ή γ) στη διαφύλαξη ηλεκτρονικών υπογραφών, σφραγίδων ή πιστοποιητικών που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές.») και 2 (περί των αρμοδιοτήτων αρχών πιστοποίησης «2. Αρχή

Πιστοποίησης: η οντότητα που είναι αρμόδια για την τεχνική διαχείριση των πιστοποιητικών ηλεκτρονικής υπογραφής ή ηλεκτρονικής σφραγίδας ή ηλεκτρονικής χρονοσφραγίδας για ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους.») του ως άνω άρ. 2 Ν. 4727/2020. Τούτο ενώ κατά τα άρ. 15 παρ. 1 και 16 του ως άνω Ν. 4727/2020 ορίζεται ότι «άρθρο 15 Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα 1. Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους... άρθρο 16 Δικονομικές Ρυθμίσεις για τα Ηλεκτρονικά έγγραφα 1. Ηλεκτρονικό έγγραφο που φέρει απλή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εκδότη του αποτελεί μηχανική απεικόνιση, κατά την έννοια του άρθρου 444 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Στην περίπτωση του άρθρου 160 του Αστικού Κώδικα και του Άρθρου 443 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας απαιτείται εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα. 2. Ηλεκτρονικά έγγραφα με απλή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή εκτιμώνται ελεύθερα ως νόμιμα αποδεικτικά μέσα κατά τις ισχύουσες δικονομικές διατάξεις.». Εξάλλου, κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 (το άρ. 26 του οποίου ορίζει την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά τον ίδιο τρόπο με τις ανωτέρω διατάξεις, ενώ τα άρ. 41-42 αυτού ορίζουν την ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα κατά διακριτό τρόπο από την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, ομοίως με τις ανωτέρω εθνικές διατάξεις), οι απαιτήσεις για τα εγκεκριμένα πιστοποιητικά ηλεκτρονικής υπογραφής ορίζονται κατά το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ως εξής «Τα εγκεκριμένα πιστοποιητικά ηλεκτρονικής υπογραφής περιέχουν:α) ένδειξη, τουλάχιστον σε μορφή κατάλληλη για αυτοματοποιημένη επεξεργασία, ότι το πιστοποιητικό έχει εκδοθεί ως εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής· β) ένα σύνολο δεδομένων που αντιπροσωπεύουν αναμφίσημα τον εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης ο οποίος έχει εκδώσει τα εγκεκριμένα πιστοποιητικά και

περιλαμβάνουν τουλάχιστον το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος και σε περίπτωση που πρόκειται για νομικό πρόσωπο: το όνομα και, κατά περίπτωση, τον αριθμό μητρώου του, όπως αναφέρεται στα επίσημα αρχεία, σε περίπτωση που πρόκειται για φυσικό πρόσωπο: το όνομα του προσώπου· γ) τουλάχιστον το όνομα του υπογράφοντος ή ένα ψευδώνυμο· εάν χρησιμοποιείται ψευδώνυμο, πρέπει να αναφέρεται σαφώς· δ) δεδομένα επικύρωσης ηλεκτρονικής υπογραφής που αντιστοιχούν στα δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής· ε) λεπτομέρειες για την έναρξη και τη λήξη της περιόδου ισχύος του πιστοποιητικού· στ) τον κωδικό ταυτότητας του πιστοποιητικού, ο οποίος πρέπει να είναι μοναδικός για τον εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης· ζ) την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή την προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εκδίδοντος εγκεκριμένου παρόχου υπηρεσιών εμπιστοσύνης· η) την τοποθεσία όπου διατίθεται δωρεάν το πιστοποιητικό το οποίο τεκμηριώνει την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή την προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα που αναφέρεται στο στοιχείο ζ)· θ) την τοποθεσία των υπηρεσιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την άντληση πληροφοριών σχετικά με το καθεστώς ισχύος του εγκεκριμένου πιστοποιητικού· ι) σε περίπτωση που τα δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία σχετίζονται με τα δεδομένα επικύρωσης ηλεκτρονικής υπογραφής βρίσκονται σε εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής, κατάλληλη σχετική ένδειξη, τουλάχιστον σε μορφή κατάλληλη για αυτοματοποιημένη επεξεργασία», ομοίως δε κατά το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ουδέν σχετικό με πιστοποιημένη εκ τρίτου χρονοσήμανση ορίζεται για τις απαιτήσεις εγκεκριμένων διατάξεων δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής (Απόφαση ΑΕΠΠ 1^{ου} Κλιμ.. 507/2021). Συνεπώς, ουδεμία έννομη σημασία έχει η μη πιστοποιημένη χρονοσήμανση στις υπογραφές του προσφεύγοντα ούτε επηρεάζεται το έγκυρο της υπογραφής αυτής. Άρα, όπως και η αναθέτουσα αποδέχεται μη νομίμως απεκλείσθη ο προσφεύγων κατά την ανωτέρω αιτιολογία.

4. Επειδή, επομένως, πρέπει να γίνει δεκτή η Προδικαστική Προσφυγή. Να ακυρωθεί η προσβαλλομένη, καθ' ο μέρος απέκλεισε τον προσφεύγοντα.

5. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει τη με αρ. 374/2021 Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας, καθ' ο μέρος απέκλεισε τον προσφεύγοντα.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και εκδόθηκε στις 26-11-2021.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΩΚΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΑΒΒΑΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ